

CSIKÓS ATTILA

Stille Nacht

A békásmegyeri lakótelep szélén, a piac mellett még a hidegben is rohadó zöldség-szag terjengett a levegőben. Leszállt a HÉV-ről és egyenesen átvágott a tízeletesek felé. Alig volt ember az utcán. Az egyik panel aljában garázsnyi drinkbár üzemelt. A vörös neonfelirat tompán világított át a ködön. Kinyitotta a vasrácsos ajtót, és belépett. Savanyú nikotinbűz és az alumíniumszékek fémes szaga terjengett a tenyéryni helyen. Kért egy kávét, egy gint és egy piros Marlborót. Csinos lány állt a pultban, miniszoknyában, fekete harisnyában és bőrdzsekiben. Az Un-Break My Heart-ot hallgatta Toni Braxtontól. Felszedhette volna őt is, de nem ezért jött ide.

Akik még bíznak a szerelemben, azoknak nagyon nehéz, azoknak mindig szerelmi bánatuk is van, nem csak szerelmük. Féltékenyek, csalódottak, reménykedők. A többieknek, akik már túl vannak rajta, mint a kanyarón, akik megbékéltek abban, hogy többre már nem viszik, azok csak nyugalmat akarnak, azoknak a szerelem csak egy *dolog*. Erről eszébe jutott, hogy Dinnyés József három éve, kilencvennégyben magyarázta el neki kétszer két deci vörösbor felett, hogy a dolog az egy „nem szó”. És ez pontosan illett arra az állapotra, amit érezhetett akkoriban. Kifogyott a kezdeti lendület.

Elszívott egy cigit, lehúzta a gint, aztán a tejtől egészen áttetszővé vékonyodott kávét, felállt, a lambériázott pultra dobott egy ötszázast, futva rámosolygott a lányra, és kilépett az árkádok alá. Sietett. Mintha menekült volna. Ahogy menekült a nagyapja, az apja is.

(Hosszú műszak a gyárban, sör a haverokkal fájrönt után, gyorsan megdumálni, hogy megy a fusi, aztán GMK, utána egy vermuth a Fény presszóban, kocka Ladával haza, otthon híradó, megérkeztek az új Wartburgok az NDK-ból, arra is befizettek, azzal hozzák majd haza a videót Bécsből, hogy felvehessék a Köztársaság kikiáltását, amire a hülye gyerek egy év múlva ráveszi a Terminátort, bassza meg.)

Harminc métert kellett csak gyalogolnia. Benyomta a kaputelefon gombját, aztán bement a nevét. A zár felberregett, és belépett a lépcsőházba. Sütemény és cefreszag csapta meg, valamelyik felsőbb emeletről lehallatszott a Malév reklámszene. Lehívta a liftet, és amíg leért, a postaládákra rajzolt karcköves tag-eket nézegette, az alkoholos filccel felírt „aláírásokat”. Lövése nem volt, hogy mit jelentenek. Fasznak barmolják össze a világot, gondolta, és rágyújtott, majd beszállt, és megnyomta a nyolcadik emelet gombját. Un-Break My Heart, dúdolta, miközben számolta az emeleteket. Hol jobb lakni, gondolkodott, az elsőn, ahová leszáll a cefreszag, lezuhan a szemét és a szar, vagy a tizediken, ahol alig van víznyomás? A negyedik? A liftajtón a szeme előtt elsuhant egy *bazdmeg* felirat. A hatodikon eldobta a cigijét, és rátaposott. *Tilos a ..hány.ás!* Az alumíniumtábláról ő is mindig levakarta a betűket. Bedobott egy rágót, és a két tenyerével hátrasimította a haját. Megnézte magát a lift-

ablakban, és végigsimított a nyakkendőjén is. Basszátok meg, gondolta, és kiszállt a nyolcadikon.

Pont úgy nézett ki, mintha Mágenheimékhez menne. Bemegy, kér egy Algopyrint, esetleg megkérdezi, telefonálhatna-e. A lépcsővel szembeni lakásból veszekedés szűrődött ki. Belehallgatott. Még közelebb is lépett, de közben kialudtak a lámpák, és vissza kellett araszolnia a kapcsolóhoz. Nem hallotta, min megy a matek. Hűtők, pártok, televíziók, hitelek? Arra gondolt, hogy nincs szörnyűbb megaláztatás, mint amikor az embert akkor hallgatják ki, amikor a legnagyobb biztonságban érzi magát. Amikor azt hiszi, otthon bármit megtehet. Faszt. Egyébként akkoriban be nem állt a szája senkinek. Sehol. Meg se lepődött ezen az üvöltözős vitán. Mindig mindenki, mindenről vitatkozott, érvelt, beszélt. Egyedül Balkayt látta hallgatni az utca legjobb kocsmájában egy vodka előtt.

Aztán kiköpte a rágót, és megállt a 6-os ajtó előtt. Kicsit be volt már rúgva. Először arra gondolt, kopogni fog, az mégis meghittebb, aztán meggondolta magát, és rátenyerelt a csengőre.

Egy csinos, szőke, kék szemű lány fogadta, aki egészen finoman csücsörített egy kicsit. A lány éneklős hangon rákérdezett a nevére, majd betessékelte a szűk előszobába. A falon rücskös, barna tapéta, a tapétán esztergált fogas, a fogason egy műszörme női kabát, egy férfi ballon, és egy melóskabát. Velük szemben műanyag keretben Velence látképe és egy kacsát ábrázoló fali kerámia.

Gyere, mondta a lány, és elindult a nappali felé.

Csilla, jól emlékszem, Csilla vagy, szívem, kérdezte megkapaszkodva a melóskabátban.

Csilla, igen, csak gyere utánam, felelte a lány, majd megtorpant az előszobából nyíló egyik ajtó előtt. Az apám, mondta szenvtelenül, és ment is tovább.

A konyhában egy idősebb férfi ült a kockás viaszkos vászonnal borított asztalnál. Egykedvűen bámult maga elé, és egy szál cigarettát sodorgatott az ujjai között. A kávéját várta. Nézte a gázrózsa lángját, és közben alig észrevehetően jártak az ajkai. Fehér ing és nyakkendő volta rajta, a zakóját a széke háttámlájára dobta.

Jó napot, kiabált be a mosatlan edények szagától még kisebbnek tetsző lukba.

Az ember nem válaszolt. A fejét se mozdította meg. A szájába tolta a cigit, aztán hátranyúlt a zakója zsebébe, és elővett egy doboz gyufát. Bámulatos és félelmetes volt az egykedvűsége, amivel elpattintotta a foszfort, és az arcához tartotta a lángot.

Gyere már, kicsim, kiáltotta Csilla, és megállt. Ne nézz körbe, mondta, szalad a lakás. A nappaliból nyílik a szobám.

Valamiért úgy érezte, jót tesz, ha biccent, ezért, gyorsan meghajtotta fejét az öreg előtt, és elindult a lány után. A nappali kopott koloniállal volt berendezve, a kanapén égésnyomok és bezsírosodott foltok éktelenkedtek. Szemben vele a televízió, körben könyvszekrény fal, a vitrin mögött két üveg Lánchíd brandy, a polcokon családi fotók és értéktelen emlékek felejteni való nyaralásokról. A dohányzóasztalon vasalatlan ruhák összegyűrt kupaca. Innen nyílt a kisszoba. Csilláé. Impulse dezodor illata volt. Még megvolt a gyerekkori íróasztala. A fiókon két matrica volt a Wham és a Kaja-

googoo zenekarokról. A szobája közepén az ágy, hónapos lepedő, huzatjából kirugdosott paplan. A lány az ágyra feküdt, és lehúzta magáról a shortját.

Gyere már, mondta, és kigombolta a blúzát is.

Mellétérdelt, és megcsókolta a mellét. Aztán orrába csapott a lány illata, nem is a dezodora, csak a hús tiszta, édes szaga, és ettől elbizonytalanodott. Van valami gyermeken ártatlan ebben a szagban, gondolta, inkább hajnali pára, mint verejték, tiszta téli levegő, amibe öröm belelihegni a pálinkával kevert cigarettabűzt. Utoljára tizen-négy évesen érezte ezt a szagot, amikor szüleivel és Déri Jancsival ültek a Fekete-tenger partján, és ő félrevonult egy egy évvel fiatalabb lánnyal beszélgetni a jövőről. Déri azt magyarázta éppen, hogy a legnehezebb feladat kijönni egy rosszul feltett kérdésből. Még most is felröhögött azon, ahogy János bemutatta a lehetséges menekülési utakat. De amikor két kezével megragadta a lány testét, és ujjai a hónaljába fúródtak, akkor jött rá, hogy annak a tengerparton egy csitrivel átbeszélt jövőnek pont ilyen édeskés, esendő, cuki illata volt, mint ennek a lánynak.

Ebből a helyzetből már nem lehetett kijönni sehogy. Már nem volt hova hátrálnia. Idejött, megcsinálja, ezért van itt.

Inkább a konyhában, mondta a lány csendesen, és letörölte a hasát. Nem szeretem a cigiszagot.

Felöltözött, megkötötte a nyakkendőjét is, és megállt az ágy felett.

Mennyi is, kérdezte.

Nyolc, mondta a lány.

Elővakart tíz rongyot és a lány kezébe adta.

Tessék, mondta. Szép emlékeket juttattál eszembe.

Kösz, mondta a lány, és lassan feltápáskodott.

Menj, mindjárt jön a következő, mondta aztán, és kinyitotta a nappaliba vezető ajtót.

Átment a szobán, nem nézett semmire. A konyha előtt azért megállt és beköszönt.

Apa, megint telebagóztad az egész lakást, kiáltotta szavába vágva a lány, és az ajtófélfára támaszkodva behajolt a konyhába.

Az öreg a kávéját kavargatta. Kezében kanál, cigi.

Kellemes ünnepeket és boldog új évet, fiam, mondta, és tovább bámulta a gázrózsa kihült vasát. Pár év és itt az új évezred is, tette hozzá, és az üvegpooharat a szájához emelte. A fát már befaragtam, ha elment az utolsó, előveszed a díszeket is, kérdezte a lányát, aztán rágyújtott megint.

Otthagya őket. Már a szomszéd lakásban is elült a vita. Gyalog ment le, és végig érezte a bejgli illatot.

Amikor kilépett az utcára, és rágyújtott egy Marlboróra, még aránylag korán volt. Simán elérhette volna a HÉV-et is, de inkább keresett egy fülkét, és taxit hívott. Pár százért bevitte a városba, ahol tovább lehetett inni, és részegen túlélni az ünnepeket.